

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiul“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Cunoștințe vechi,

despre agricultură, industrie, comerț și negoț; după datele biblice.

»Intru sudoarea, feței tale îți vei câștiga pâinea de toate zilele« a zis D-zeu către Adam, omul cel dintâiu în grădina raiului. A știut D-zeu cel atotștiutor, că lucrarea este mijlocul prin care să înfrânează toate poftele cele trupești și toate patimile, ear' nelucrarea ruinează și omoară sufletul omenesc. Lucrul și lupta pentru traiu dă putere voinței, și prin voință tare omul își ajunge scopul și ținta.

Lipsa de hrană și de îmbrăcăminte au silit pe om să lucre pământul și să îngrijească de creșterea vitelor. Testamentul vechi arată, că Cain au fost lucrător de pământ și Avel, fratele seu păstor de oi. Ei au fost deci cei dintâiu, cari au pus începutul agriculturii și creșterii vitelor. La îndeplinirea acestor lucruri sau recerut și multe feluri de unelte, la început din lemn, din piatră, ear' mai pe urmă din fer, ara-

mă și alte metale; ear' apărarea împotriva animalelor sălbatice au silit pe oameni să-și pregătească și anumite arme de apărare.

Agricultura, creșterea vitelor și dezvoltarea deosebitelor măestrii își au începutul lor departe, în timpurile cele mai vechi.

Creșterea vitelor a reclamat pășuni întinse cari au făcut oamenilor celor dintâiu un traiu nomad sau nestatornic. De-oarece însă produsele acestora nu erau îndestulătoare pentru susținerea vieții omenesci, pe lângă ele a fost necesar a se cultiva și pământul pentru pâine. Cultivarea pământului în decursul timpurilor au dat pe oameni la locuințe stabile; ceea-ce a dat ansă apoi la întemeierea de sate și cetăți, și asocierea aceasta a promovat cultura în mai mare grad, decât cum o putea face viața nomadică, care se mulțumia mai cu puține pretensiuni.

Satele și orașele au promovat nu numai regularea meseriilor, ci prin schimbul diferiților articli din industrie, au pus basă la dezvoltarea negoțului, care ajută în măsură mare avuția, și aduce

cu sine formarea referințelor cetățenești, sociale și de stat, precum și dezvoltarea științei și artelor.

Dezvoltare agriculturii la poporul evreesc.

Protopărinții evreilor, în Mesopotamia sau ocupat cu creșterea vitelor și au dus o viață mai mult nomadică. Când Avram s'a strămutat în Palestina a rămas încă legat de modul seu de viață dinainte, dar' despre Isac și Iacob cetim deja în cartea facerii Genesa, că pe lângă viața de păstor se ocupa și cu agricultura. Iacob cu toată familia sa în Egipt, așezându-se pe șesurile cele mănoase din Geseu, încă și aici a trăit după modul de viață al protopărinților sei, dar' înde cursul sutelor de ani s'au însușit și diferitele măestrii și a zidit case și orașe și cu deosebire a fost necesitate de a se ocupa cu agricultura, pentru-că populațiunea desigur să înmulțise prea tare. Egiptul unde din timpurile cele mai vechi se practica o economie și grădinarit regulat, au servit de bună școală poporului Evreesc la însușirea cultivării pământului, spre care scop pământul Canaanului a fost atât de potrivit, în-

FOIȚĂ

M. EMINESCU

SĚRMANUL DIONISIE

— NUVELĂ —

(Urmare)

(4)

Nu-și are fiecare om, gândea el, familia sa, amicii, rudele oamenii săi, ca să-și iubească — cui ce-i pasă de mine? Cum trăiesc voi și muri, de nimenea plâns, de nimenea iubit. —

Luna s'ascunse într'un nor negru spințecat în două rënduri de lungi fulgere roșii — casa se întunecă — și nu se mai văzù nici umbra din părete a potretului, nici umbra înaltă a lui Dionisie. El aprinse lumina.

Să privim acum și la sĚrăcia iluminată

de razele unei luminări de sĚu, băgată în gâtul unui clondiriu, ce ținea loc de sĚșnic. Ce viziune — și aici, aici petrecea el vara și iarna. — Iarna de gerul ce-l amarnic trăsnea grinda în odaie, crișcau lemnele și petrele, vĚntul lătra prin gardurile și ramurile ninse — ar fi voit să doarmă, să viseze — dar' gerul îi îngheța ploapele și-i paienjenea ochii. Surtucul lui pe lângă acestea era mai mult urzeală decât bătătură, ros pe margini, fudul la coate, de rĚdea pare că și vĚntul în urma lui. — Oamenii căscau ironic gura când îl vedeau... Și'n asemenea momente, în lungile și friguroasele nopții de iarnă, crede cineva, cu că el redus până la culmea mizeriei devenea trist? — Așa era elementul seu. O lume întreagă de inchipuiri umoristice îi umpleau creerii, care mai de care mai bizară și mai cu neputință. — El băga de samă, că gândirile lui adesa se transformau în șiruri ritmice, în vorbe rimate și atunci numai rezista de-a le scrie pe hârtie... mai ales garafa goală era în stare de a-l umplea de cugetări melancolice...

Ah! gĚrafa pĚntecoasă doar' de sĚșnic mai e bună
Și mucoasa luminare sfărĚind sĚul și-l arde
Și'n această sĚrăcie te inspiră — cântă barde,
Bani n'am mai vĚzut de-un secol, vin n'am mai beut
de-o lună.

Un regat pentr'o țigară, s'umplu norii de zăpadă
Cu himere!.. Dar' de unde? ScĚrție de vĚnt fereasta,
In pod miaună motanii — la curcani vinăță'i creasta
Și cu pasuri melancolici meditând umblă 'n ogradă.

Uh! ce frig... îmi vĚd suflarea — și căciula cea de oaie
Pe urechi am tras'o zdravĚn — ear' de coate nici cămi
pasă

Ca țiganul, care bagă degetul pri'n rara casă
De năvod — cu-a mele coate eu cerc vremea de
se'nmoae.

Cum nu sunt un șoarec Doamne — măcar totuși
are blană
Mi-ași mânca cărțile mele — nici că mi-ar păsa de ger.
Mi-ar părea superbă, dulce o bucată din Homer,
Un palat borta 'n părete și nevasta — o icoană.

Pe păreți cu colb, pe podul cu lungi pânze de painjen
Roesc ploșnițele roșii, de ț-i drag să te uiți la ele!
Greu li-i de mindiriu de paie și apoi din biata-mi pele
Nici că au ce să mai sugă. — Intr'un roiul mai de un
stĚnjin.

Domnii abonenți sunt rugați a-și renoi abonamentul.

cât ocupațiunea principală a evreilor a fost statornică în lucrarea pământului și *Moise* a format statul evreesc pe baza aceasta și numai unele sămânțe au rămas pe lângă creșterea vitelor de-oarece locurile ocupate de dinșii erau mai reutabile pentru acest scop.

Legile lui *Moise* au avut multe dispozițiuni de acelea, care au fost potrivite pentru îmbunătățirea pământului. Astfel a fost regularea proprietăți și a dreptului de creditate, precum și dispozițiunea de a odichni pământul în anumiți ani.

În fine opreliștea de a nu se sămăna diferite sămânțe în unul și acelaș pământ.

Cultivarea pământului la *Israiltenii* a fost o ocupațiune foarte prețioasă și s'a pus mare pond pe ea. Posesiunile singuratice le-au închis cu deosebită îngrijire prin delme sau ziduri, ca să le apere contra animalelor sëlbatice. Diferitele plante le-au separat unele de altele și au făcut tot posibilul pentru îmbunătățirea pământului cu deosebire prin gunoie și udat.

Israiltenii, au folosit în acest scop, nu numai gunoii ordinar ci și maestrit pe care-l făcea din amestecarea gunoii dela diferite animale precum și din diferite resturi de materii, cenușe și plante putrede.

Agrii, se îngrășau prin întoarcerea paelor sub arătură și prin gunoii vitelor cari umblau prin miriște, de comun însă pometurile și viile se gunoiau regulat.

Udatul se făcea atunci când se simțea lipsa ploilor, ear' stropitul să făcea peste grădini și legume, în acest scop apa era adusă din isvoare și văi cu ajutorul canalelor și câte-odată se

Au eșit la promenadă — ce petrecere gentilă,
Ploșnița ceea-i bêtrână, cuvios în mers pășeste,
Cela-i cavalier... e iute... oare știe franțuzește?...
Ceea-ce 'ncunjură mulțimea i-o romantică copilă.

Bruh! mi-i frig — Eată pe mână cum codește-un negru
purec
Să-mi moi degetul în gură — am să-l prind — ba
las sêracul!
Pripășit la vr'o femec, știu că ar vedea pe dracul,
Dară eu — ce-mi pasă mie — bietul „îns!” la ce să-l
purec?

Și motanul toarce 'n sobă — de blazat ce-i. — Măi
motane
Vină 'n coa să stăm de vorbă unice amic și ornice.
De-ar fi 'n lume-un stat de mățe, zău! că'n el te-ași
pune vornic
Ca să știi și tu odată, boeria ce-i sermane!

Oare ce gândește hitrut de stă ghem și toarce 'ntr'una?
Ce idei se'nșiră dulce în mățeasca-i fantazie?
Vr'o cocoană cu-albă blană cu amoru-i îl îmbie,
Rendez-vous i-a dat în șură, ori în pod în găvăună?
De-ar fi 'n lume numai mățe — tot poet ași fi? Tot
una

Meunând în ode nalte, tragic miorlând — un Garrick,
Ziua tologit în soare pândid cozile de șoarec
Noaptea 'n pod, cerdac și streșini hemizând duios
la lună.

pun rezervoare, puternice pentru-că rîurile în Palestina nu se puteau întrebuința pentru udare, de-oarece matca rîurilor era mai jos decât suprafața pământului.

Hărnicia Israiltenilor se arăta și prin aceea, că colinele, dealurile le în tăreau cu terase pentru-ca în timpul iernei pământul fructifer să nu fie spalat de ape, tot de-odată și pentru înmulțirea suprafeței arabile.

Astfel de rămășițe de terase să ved cu deosebire în Iudeia unde în unele locuri sunt câte 60—80 așezate una peste alta. Suprafețele acestea mai întâiu erau curățite de petrii și apoi umplute cu pământ fructifer, apoi plantate.

Pe lângă astfel de activitate a fost posibil, ca din pământul Palestinei să se susțină abundanta, nu numai numărul cel mare al locuitorilor ci chiar să făcea și export mare de cereale, vinuri și oleiuri, așa că promisiunea lui D-zeu dată poporului seu, prin profeți, s'a împlinit.

(Va urma).

„Reuniunea română de agricultură“ din comitatul Sibiiului.

Al XV-lea raport general pentru anul 1902.

(Urmare).

Cultura poamelor.

Lucrările noastre în privința culturai poamelor se cuprind în următoarele: Duminică la 30 Martie n., s'a făcut în comuna Mohu, din apropierea Sibiiului, plantarea altoilor (meri patuli), dăruiți membrilor cu locuința acolo. La plantare s'a vorbit despre cultura pomilor, începând cu alegerea sămên-

Filosof de-ași fi — simțirea-mi ar fi vecinic la aman!
În prelegeri populare idealele le apăr
Și junimei generoase, d-șoarelor ce scapăr
Le arăt, că lumea vis e — un vis sarbăd — de motan.

Sau ca popă colo'n templul, închinat ființei, care
După chip și-aseamănare a creat mățescul neam,
Ași striga: o motănime! motănime! Vai!.. Haram
De-al tēu suflet motănime, nepostind postul cel mare.

Ah! Sunt printre voi de-aceia, cari nu cred tabla legeri,
Firea mai presus de fire, mintea mai presus de minte,
Ce destinul motănimei îl desfășură 'nainte!

Ah! atei, nu tem ei iadul și-a lui Duhuri — liliecii?

Anatema sit! — Să-l scuipe ori-care motan de treabă
Nu vedeți ce 'nțelepciune e 'n făptura voastră chiar?
O motani fără de suflet. — La zgâriet el va da ghiara
Și la tors v'a dat mustețe — vreți să-l pipăiți cu laba?

Ii! că în clondiriu se stinge căpețelul de lumină!
Moșule, mergi de te culcă, nu vezi că s'a întunecat?
Să visăm favori și aur, tu 'n cotlon și eu în pat.
De-ași putea să dorm încalea — Somn, a gândului
odină.

O acopere flința-mi cu-a ta mută armonie,
Vin'o somn — ori vin'o moarte. Pentru mine e tot
una.

De-oi petrece 'ncă cu mățe și cu pūreci și cu luna
Ori de nu — cui ce-i aduce? Poezie — sêrăcie!

țelor și a pădureților, despre altoire, despre îngrijirea altoilor, despre culesul și valorisarea poamelor, neîntrelăsându-se nici povețele despre modul de purcedere la însași plantarea. Plantarea a condus-o presidentul Reuniunii, asistat de secretar.

Duminică la 16 Martie n., s'a ținut în comuna *Pianul-de-jos cursul de altoit pomi*. La curs au participat presidentul nostru, totodată conducător al cursului, secretarul și membrul din comitet, dl Ioan Chirca din Seliște, apoi comuna întreagă cu copii de școală cu tot. S'a ținut din acest privilegiu o prelegere instructivă împreună cu demonstrațiuni practice din pomărit s'au altoit mai mulți pomi și s'a plantat în regulă mai mulți altoi, dăruiți de Reuniune. Tot din acest privilegiu s'au vorbit și despre înființarea însoțirii de credit sâtești sistem Raiffeisen, proiectată cu ani înainte.

În urma cererei, adresate de noi În minister de agricultură de a ne vinde altoi, cu preț redus, cu scop de a-i pune și noi în vânzare cu același preț, ni-s'au trimis câte-va sute altoi meri, cari s'au vândut prin mijlocirea membrilor din comitetul nostru, cu locuința în Seliște, între economi din Seliște și comunele învecinate. Câte-va sute altoi meri, procurați de noi dela școala economică a comitatului s'au pus și ei în vânzare între membrii noștri din diferite localități, ear' restul l'a cumpărat școala practică economică din Seliște.

Cele 11.000 pădureți, meri, peri, gutui, pruni și cireși, dăruiți la cerere prin În. minister, s'au împărțit în partii de câte 50—100 bucăți între proprietari și cu deosebire între școalele de pomi din Apoldul-de-jos, Rod, Ilimbav, Avrig, Cacova, Veștem, Sebeșul-superior și inferior, Orlat, Nocrich, Rlusa-dului etc.

(Va urma).

Dar' în astă sară Dionisie era vesel fără să știe de ce. La căpețelul de luminare ce sta în gâtul gârabei cu ochiul roș și bolnav, el deschise o carte veche legată cu piele și roasă de molii — un manuscript de zodiac. El era un ateist superstițios — și sunt mulți de aceștia. Inițialele acestei cărți cu buchi erau scrise ciudat cu cerneală roșie ca sângele, caractere slave de o evlavioasă, gheboasă, fantastică arătare. O astrologie mai mult de origină bizantină basată pe sistemul geocentrist, sistem care admite pământul de centrul architecturei lumesti și pe om de creatura, pentru a cărui plăcere Dumnezeu ar fi făcut lumea. Titlul era scris și latinește: »architecturæ cosmicæ sive astronomiæ geocentriæ copedium» — învățatură despre a lumii orândueală dumnezească pupă cum toate pentru pământ a fi zidite se arată de cătră înduratul Dumnezeu — de pe grece pe românie tâlcuită cu adăogire a înrlurintei zodiacilor asupra vieței omenești. Și cu o dedicațiune: »celui întru flința sa nemărginit, între fapturile mânilor sale minunat Dumnezeu

Producțiunea și comerțul cu ouă în Danemarca.

(Urmare și fine).

»Găina cea mai răspândită în Danemarca este găina italiană cenușie, ouă în abundență și are ouăle sale mari și bune.

— »Oare cari agricultori dau cu toate aceste preferință rasei asiatice. Cele dintâiu se vând în Danemarca cu 2 lei 10 bucata și cele de al doilea cu 5 lei 80. Stabilimentele care se dedau la creșterea găinilor n'au decât o singură rasă. În fiecare stabiliment numărul ouălor ouate zilnic de fiecare găină este cu îngrijire notat; de asemenea se notează greutatea fiecărui ou, prețul hranei fiecărei ouătoare și prețul cu care oul este vândut. Găinile care altă dată erau hrănite cu păpușoi, acum se hrănesc cu ovės sau cu cartofi ferți în lapte. Se consideră, în adevăr, păpușoiul ca opritor al ouatului. Câte odată ele sunt alimentate cu mici bucățele de slănină amestecate, iarna, cu fân tăiat. Se recomandă de asemenea alimentele verzi. Diversele societăți cooperative, care se ocupă cu vinderea ouălor sunt creațiuni recente și cu toate acestea afacerile se ridică la cifre considerabile. Nici una însă n'a ajuns să atingă rezultatele obținute de societatea danesă înfiuțată în 1895. Societatea danesă de exportăția ouălor »Dansk Andeles Aegexport-Forening, este un stabiliment central de ambalaj la Copenhaga cu 7 magazine repartizate în toată țara. Societatea este divizată în 450 de cercuri. Când un cerc este admis el dă societății adresa și numele membrilor sei. Tot membrul e ținut de a da cercului seu toate ouăle găinilor lui, afară de cele destinate hranei și clocitului, în opt zile dela ouarea lor. O amendă de 7 lei este impusă acelui, care ar aduce ouă stricate, care amendă, în recidivă, sporește la 10 lei.

spre vecinică laudă afierosită. Tablele erau pline de schemele unei sisteme lumesti imaginare, pe margini cu portretele lui Platon și Pitagora și cu sentințe grecești. Două triunghiuri crucișe încunjurate de sentința: »Director coeli vigilat noctesque diesque, qui sistit fixas horas terigenæ.« Constelațiuni zugrăvite cu roșu, calcule geometrice zidite după o închipuită și mistică sistemă — în urmă multe tâlcuiri de visuri, coordonate alfabetic — o carte care nu lasă uimic de dorit pentru a aprinde niște creeri superstițioși, dispuși la o asemenea hrană. La sfârșitul cărții era zugrăvit Sf. George în lupta cu balaurul — dragă doamne simbol, ce înfățișa adevărul nimicind neștiința. Aurul de pe spata legăturii de piele se șterse pe alocurea și licurea pe la altele ca stropit cu petală. Cu coatele așezate pe masă și cu capul în mâni, Dionisie descifra textul obscur c'un interes deosebit, până ce capetelul de lumină începu a agonisa fumegând. Să stinse. El își apropie scaunul de fereastră, pe care o deschise, și la lumina cea palidă a lunii, el întorcea

Ouăle aceleiași găinării trebuiesc luate în fiecare zi. Acele destinate clocitului se separă. Fiecare cerc e pus sub supraveghierea unui colector, care are îndatorirea de a observa dacă se respectă regulamentul și veghează la expedițiunea ouălor de furnisori locului unde se face ambalajul. Colectorul primește câte-odată 0, lei 28 pe livra de ouă. Ouăle odată primite sunt cântărite și plătite; apoi puse în niste cutii lungi de 0.75 m. și largi de 0.50 m. a căror fund e acoperit de un strat de făină de lemn d'asupra cărora este pus un carton cu 50 găuri în care se introduc ouăle. De-asupra ouălor astfel așezate se pune un al doilea carton găurit mai gros ca cel de desubt, apoi iarăși făină de lemn, un carton găurit în care se pun alte 50 ouă și așa mai departe până-ce cu 5 rânduri de ouă se completează cutia. Pe cel din urmă rând de ouă se pune un carton foarte tare acoperit de făină de lemn. deasupra căruia se pune capacul. Cutiile astfel așezate sunt expedate stațiunii de ambalare, unde ele sunt cântărite și cum greutatea cutiei este cunoscută se obține cu ușurință greutatea ouălor. Operațiunea care urmează este clasificățiunea. Ea se face cu ajutor a 5 cadre dreptunghiulare purtând fiecare o placă de carton găurit de 96 găuri a căror dimensiuni variază dela placă la placă. După ce s'a terminat clasificățiunea se procedează la examinarea interioară a ouălor și anume: Cadrele cu cele 96 ouă sunt adause la un aparat de luminațiune, care consistă în un privaz neprimind lumina zilei. Alături de aparat sunt niște reflectori proiectând lumina dela 5 lămpi electrice asupra centrului aparatului. Acest dispozitiv permite a constata defectele ouălor. Examenul terminat, stațiunea de ambalaj dă cercului un certificat de operațiune. Se procede la ambalarea definitivă în lăzi lungi, de 2 metri de 0.50 m. de largi și de o greutate de 20 kilograme, a căror fund e acoperit cu făină

foaie cu foaie uitându-se la constelațiunile ciudate. Pe o pagină găsi o mulțime de cercuri ce să tăiau, atât de multe, încât părea un ghem de fire roșii sau un paijenis zugrăvit cu sânge. Apoi își ridică ochii, și privi visând în fața cea blândă a lunii — ea trecea frumoasă, clară pe un ceriu limpede, adânc, transparent, prin nori de un fluid de argint, prin stelele mari de aur topit. Părea că deasupra mai sunt o mie de cerecuri, părea că presupusa lor ființă transpare prin albastra-i adâncime. — Cine știe — gândi Dionisie — dacă în cartea aceasta nu e semnul ce-i în stare de a te transpune în adâncimele sufletesti, în lumi cari se formează aievea așa cum dorești, în spații iluminate de un albastru splendid, umed și curgător.

În fața locuinței lui Dionisie se ridică o casă albă și frumoasă. Dintr'o fereastră deschisă din catul de sus, el auzi prin aerul nopții tremurând notele dulci ale unui clavier și un tinăr și tremurător glas de copilă adînd o rugăciune ușoară, pare că parfumată,

de lemn. Un prim rând de ouă se pun încet pe acest fund; apoi un al doilea rând ocupând golurile dintre cele dintâiu. Cel din urmă rând este acoperit de un strat gros de făină de lemn, apoi pae de sęcără în toată lungimea. Se închide lada cu stinghii de lemn depărtate una de alta de 4 centimetri. Aceste lăzi când sunt expedate din Iutlanda în Anglia, sunt imbarcate la Esbjerg și fac drumul dela acest port la Londra prin Parkeston în 40 de ore. Acele care sunt expedate din insula Zelanda sunt imbarcate la Copenhaga și fac drumul până la Londra în 50 de ore. La sosirea lor în Anglia ouăle provenite din Danemarca sunt deja vândute dinainte la marele societăți englese, care au reprezentanți la Copenhaga. Cea mai importantă din acele societăți este: »The Cooperative Wholesale Societies«. Pentru a conserva ouăle se înmoae în o soluție de guta-perca, de naftă și benzină sau mai bine se moae în apă făcând să treacă un curent electric sau mai obicînit se înmoae în apă clocotită, unde se țin o jumătate de minut.

„Câmpul“.

SFATURI DE TOT FELUL

Cum cunoaștem etatea unui cal dacă a trecut de 9 ani... — Calul dacă a trecut de 9 ani se ivesc la partea de sus a coadei în fiecare an câte o sbircitură precum și la ploapele din sus. Când calul are 3 sbircituri este de 12 ani.

*

Dacă calul capătă umflătură cauzată prin șea, leagă pe umflătură peste noapte cu baligă ferbinte de cal și umflătura va dispărea.

fantastică. El își închise ochii ca să viseze în libertate. I-se păru atunci că e într'un pustiu uscat, lung, nisipos ca seceta, deasupra căruia licărea o lună fantastică și palidă ca fața unei virgine murinde. — E mează-noapte. — Pustiul tace, aerul e mort și numai suflarea lui e vie, numai ochiul lui e viu, pentru ca să vadă un nor de argint, în naltul cerului un înger alb, ingenunchiat, cu mâinile unite, care cântă o rugăciune divină, adâncă, tremurătoare: rugăciunea unei vergine. Intredeschise ochii și văzu prin fereastră arcată și deschisă, în mijlocul unui salon strălucit o jună fată muiată într'o haină albă, înfiorând cu degetele ei subțiri, lungi și dulci clapele unui piano sonor și acompaniid sunetele ușoare a unor note dumnezești cu glasul ei dulce și moale. Părea că geniul divinului Birt, Shakspeare, respirase asupra pământului un nou înger lunatec, o nouă Ofelia.

(Va urma).

Invitare la abonament.

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ
INDUSTRIE ȘI COMERCIU

apare în fiecare Duminică

în ORĂȘTIE (Szászváros).

Cea mai eficientă și totodată unica foaie
românească în felul ei, cu ilustrațiuni.

Abonamentul costă:

pe anul întreg 4 coroane,
pe jumătate an 2 " "
Pentru România 15 lei pe an,

Abonamentele se plătesc înainte
și se pot face cu prima zi a ori-
cărei luni.

NB. Acei abonați, cari solvesc abona-
mentul pe o jum. de an înainte primesc și
un Calendar gratuit pe anul 1904 ca premiu.

Administrația

„BUNUL ECONOM“

DIN LUME

Ungaria. Delegațiunea ungară a luat în desbatere budgetul ministerului de război. Indată după închiderea delegațiilor va modifica Tisza ordinea casei, pentru-ca să înfrângă obstrucția. Se vorbește de altă parte că opoziția însăși are intenția să sisteze obstrucția.

Austria. Delegațiunile își vor termina activitatea în ultimele zile din Faur. Imediat va fi convocat apoi parlamentul. Situațiunea palamentară pare a fi într-o cât-va mai lămurită. Conferența bărbatilor de încredere ai Cehilor a decis, ca să între din nou în tratări cu guvernul, după-ce s'au convins, că obstrucția nu poate duce la rezultatul dorit. Germanii de asemenea doresc un modus vivendi între dinșii și Cehi, cer însă ca postulatele Cehilor să nu fie realizate în mod unilateral, ci numai în conțelegere cu dinșii — Foile polone din Galiția aduc știrea, că între Poloni și Ruteni se fac încercări de împăcare. Impăcarea eventuală ar avea urmări și pentru situația parlamentară. Cari sunt condițiile împăcării nu se știe.

Rusia. Situația din ostul Asiei s'a lămurit în fine. Războiul între Iaponia și Rusia, a izbucnit. Iaponia a fost sătulă de-atâtea trăgănări fără scop și a întrerupt relațiunile cu Rusia. Imediat a urmat apoi din ambele părți declararea războiului. Ostilitățile au început deja. Rușii au suferit o înfrângere însemnată, nu atât în pivița materială, cât mai mult morală. Toate puterile au declarat cea mai strictă neutralitate. E de prevăzut însă, că Anglia și America nu vor admite nici odată înfrângerea totală a Iaponiei.

Germania. Guvernul a luat din nou măsuri nouă spre a înfrânge agitațiunea polonă.

Anglia. Opiniunea publică e preocupată cu totul de ceea ce să petrece în ostul Asiei. Contrarii politicei vamale a lui Chamberlain se întăresc din ce în ce tot mai mult.

Francia. Un deputat naționalist a voit să interpeleze în parlament, ce atitudine va observa Francia în războiul din ostul Asiei. După lămuririle primite a retras interpelația.

Spania. În Madrid și Valencia au avut loc mari meetinguri republicane.

Serbia. Criza ministerială e terminată. Gruici a format noul minister, cu Passici la externe. — Regele Petru e bolnav de reomă.

Bulgaria. Guvernul bulgar a declarat că în decursul războiului va căuta să evite ori-ce complicațiune în Balcani, pentru-că chestia aceasta să nu fie resoluată fără concursul Rusiei. »Dc.

NOUȚĂȚI

Profesor la Seminarul din Arad, în locul decedatului profesor Ioan Petran, a fost nămit dl Sever Secula, referent școlar profesor de limba română.

Meseriașii selișteni în Budapesta. Cetim în »Poporul Român« Mercuri seara la 6 ore 40 min. au sosit în Budapesta la gara centrală 19 membrii ai reuniunii meseriașilor români din Seliște sub conducerea vice-presidentului acestei reuniuni, dl Ioan Bucșan măestru pielar. Eată numele meseriașilor sosiți: Ioan Bucșan măestru pielar, vice-președintele reuniunii, Ioan Borcia sen. fierar, Mateiu Rădulescu pantofar, Const. P. Chipară lăcătuș Ioan Rimner zidar, Ilie Topârcean pantofar, Ioan Dubenscu zidar, Ioan Dăbârlat pălărier, George Chenie măsar, Toma Lupaș franselar, Ioan Borcia iun. ferar, Ioan Oprean pantofar, Dum. Moga lăcătuș, Ioan Țintea cojocar, Dum. Bârsan fierar, Dum. G. Ghibu comerciant, Nic. Borcia elev de văpsitor, Aurel Lupea elev de măsar, Ilie Dăbârlat elev de pălărier. Au fost întâmpinați la gară de red. nostru dl D. Birăuțiu, dl Ioan Lupaș stud. în fil. și mai mulți studenți români universitari de aici. După-ce dl D. Birăuțiu n cuvinte scurte, dar bine simțite le zice un »Bine ați venit«, pleacă cu toți la cuartirul pregătit înainte în hotelul »Gentry« din strada Uj. La 8 ore a fost cina comună în restaurantul Jajczay din strada Aradi, unde meseriașii veniți au fost întâmpinați de studenții români și meseriașii români din Budapesta. După obicinuitele forme de cunoștință se ridică dl Ioan Lupaș și în cuvinte alese vorbește despre însemnătatea meseriilor la noi Români, căci lipsă avem de meseriași harnici și dibaci, pentru-că aceștia pot contribui mai ușor la înaintarea noastră. Salută apoi pe cei veniți dorindu-le să se simtă bine în Budapesta și cunoștințele câștigate de aci să le pună în folosul muncii lor și în folosul înaintării neamului nostru. Pe urmă vorbește dl Nicolae Turcu, croitor și vice-pres.

reuniunii meseriașilor din Budapesta, și dând expresie bucuriei, ce o simte văzând pe frații noștri din depărtare sosiți aici îi salută în numele reun. meseriașilor din Budapesta. Seara de cunoștință s'a isprăvit cu seninătate și veselie generală. Conducerea oaspeților prin Budapesta pe la diferitele instituțiuni demne de văzut a luat-o asupra sa redactorul nostru dl D. Birăuțiu și dl Ioan Lupaș, stud. fil. Frumosul port românesc în care au fost îmbrăcați cei mai mulți, atrăgea privirile tuturor trecătorilor. Mulți se opriau și se uitau uimiți după Românașii noștri, cari formau un șir lung mergând doi cu doi, iar ici și-colo se ivea câte un îndrăzneț, care prindea vorbă cu ei, cercând s'o rupă pe românește.

Jude regesc osândit. Tribunalul din Budapesta, presidiat de Rónay Kamil, a dat verdictul în cauza procesului ce i-s'a intentat judeului de tribunal Soós Kálmán, acuzat că a cerut și primit mită, și lui Schwartz Ábrám, acuzat că a mijlocit aceste mituri. Tribunalul a aflat vinovat pe ambii și în consecuență a dat următoarea osândă: Soós Kálmán, dovedit vinovat în 5 casuri de mituire, 3 ani temniță grea și 5 ani lipsire de oficiu, precum și suspendarea pe 5 ani a drepturilor sale politice. Schwartz Ábrám a fost osândit la 2 ani și 6 luni temniță grea. Ambii osândiți au rămas consternați și au apelat. În cercurile juridice verdictul a produs mare senzație.

Inundări. Din Brad se scrie, că Crișul în urma ploilor mari, a eșit din albie și revărsându-se a cauzat stricăciuni multor case.

Condamnați pentru sărutări în public. Ziarele americane anunță că compania căilor ferate din Pensylvania a ordonat funcționarilor ei să nu tolereze sărutări de adio în gări, de oare-ce prin aceasta se împedică circulația. În Augsburg (Germania) s'a făcut un pas și mai departe. Un actor și-a sărutat amanta după pofta inimei într-o sală de așteptare cl. III. adecă în fața publicului. Pasagerii precum și poliția au ținut aceasta de un atentat la bunele moravuri și îndrăgostitul actor a fost condamnat la cinci zile închisoare. Această sentință a și intrat în vigoare, deși condamnatul a făcut recurs, dar a neglijat să se înfățișeze la termen.

Cine își iubește grădina și cine voește să se bucure de flori frumoase și de legumele cele mai bune, acela cumpere semințe *dela Mauthner Ödön, furnisorul curții cesare și regale din Budapesta, strada Rottenbiller Nr. 33, care firmă trimite ori-și-cui gratuit, lista prețurilor, care conține 226 pagini, bogat ilustrat.* Această carte conține afară de excelențele semințe cunoscute în extensiunea sa și o mulțime de novități interesante și surprinzătoare în flori și legumi.

Atentat contra Țarului. S'a răspândit știrea că la Petersburg s'a făcut un atentat la vieaja Impăratului Nicolae.

 Cine ne trimite 2 coroane abonament pe anul

Disolvarea dietei ungare. Se svonește, că dieta ungară va fi disolvată în Maiu sau Iunie.

Rapoartele oficiale despre starea sămănăturilor. Talian Béla, noul ministru de agricultură, a dispus, ca raportorii economici ai ministrului în viitoriu să raporteze despre starea sămănăturilor numai în intervale corespunzătoare epocelor de dezvoltare a vegetației, ear' nu în fie-care lună de câte două și trei-ori, cum se raporta până acum. Astfel de aci înainte ministerul va publica despre starea sămănăturilor, pe baza rapoartelor intrate dela raportorii sei, câte un buletin pe lună în, lunile Martie, April, Maiu (la jumătatea Iunii), Septembrie, Octombrie și Noiembrie (la finea lunii), ear' în lunile Iunie, Iulie și August câte două buletine [la începutul și sfârșitul lunii]. În lunile de eamnă: Decembrie, Ianuarie și Februarie, în cari din starea sămănăturilor abia se poate face vre-o deducțiune la cum va fi recolta, nu va publica nici un buletin.

S'a scumpit grâul. În urma războiului din Asia și Macedonia precum să anunță din Budapesta, acolo prețul grâului s'a ridiuit la 9 floreni.

Dramă din cauza dragostei. O știre tristă s'a răspândit de câte-va zile printre locuitorii comitatului Caraș-Severin. Veduva și cele două fete ale preotului gr.-or. român *Olteanu* au fost găsite Vineri dimineața moarte. Sunt semne cari arată, că au căzut victimă otrăvirii. Nu de mult scriu zărele — fetele popii au făcut cunoștințe cu doi fii ai învățătorului *Cimra*, cari au cerut nu mult după aceea mâna fetelor. *Cimra* era om văduv și a pus ochii pe frumoasa și bogata văduvă, apoi a hotărât, că o ia de nevastă. Ea însă a refuzat. La aceasta fiii învățătorului au părăsit de-odată pe fete fără să-și ia măcar rămas bun. Fetele înșelate s'au otrăvit împreună cu mama lor cu arzenie și au murit între chinuri grozave în câte-va minute.

Revoltă militară. Husarii din reg. 12, cari la primăvară e vorba să fie mutați la Arad, în urma instigațiilor celor-ce au servit 3 ani, s'au revoltat. Comănduirea a arestat 4 suboficieri și 16 soldați de rând.

Menorocire în familia Țarului. Archiducesa Olga, fata cea mai mare a Țarului, a suferit un trist accident. Când s'a suit în trăsură, ca să meargă la preumblare, servitorul de curte, care o însoțea, a trântit cu așa putere ușa trăsurii, că a strivit două degete ale archiducesei. Archiducesa a țipat tare, apoi a leșinat. După părerea medicilor, cele 2 degete strivite trebuiesc tăiate.

Cununie. D-șoara *Maria Radu* din Draos și *DI Dumitru Șica* din Palos ales de preot în parochia Rotbav și-a ținut cununia în 14 Febr. st. n. în biserica gr.-or. din Draos.

Nu vă jucați cu pușca. În 15 l. c. n. a împușcat țeranul *Petru Ioan Opincar* din Sebeșul sătesc din nebăgare de seamă pe băiatul de 10 ani *I. Petru Moga*. În urma arătării făcute de judecătoria cercuală, s'a pornit cercetare contra autorului.

Vite cu ochelari. În nordul Rusiei în earna aceasta fiind mari ninsori, vitele au căpătat durere de ochi, din cauza albeții orbitoare a câmpurilor acoperite cu omăt. Diregătorul unui dominiu, văzând că nici veterinarul nu poate feri vitele de boala ochilor, a făcut încercare cu ochelari negri, legați pe botul vitelor. Încercarea a dat rezultat bun și l'au imitat și ceilalți proprietari, așa că acum în întregi ținuturile acelea vitele umblă cu ochelari pe bot.

Economii, cari voesc a avea o recoltă bogată să-și acopere lipscele de semințe dela *Mauthner Ödön*, furnisorul curții cesaro-regești din Budapesta, strada *Rottenbiller Nr. 33*. Această firmă trimite la cerere ori-și-cui bogat ilustratul seu preț-curent, care conține 226 de pagini, *gratuit*. — Prețurile, semințelor excelent curățite, cu o putere bogată de încolțire și de sorte veritabile, sunt foarte joase. Cu deosebire sunt de amintit semințele de napi impregnate și sortele cele multe de cereale nobile. —

Războiul ruso-japonez.

Generalul rus *Flug* raportează din Port-Artur, că după știrile particulare ce are, în urma victoriei lor dela *Cemulpo*, Japonezii au debarcat pe uscat 19.000 soldați.

Din *Tiencin* a sosit știrea, că în golfui *Liaotung* a fost luptă navală. Japonezii au vrut să debarcheze acolo trupe, ear' în lupta ce s'a întins au avut pierderi considerabile ambele părți.

Știri mai exacte au sosit dela *Talicuvan*, unde Japonezii au vrut să debarcheze 600 soldați, dar' Rușii i-au respins cauzându-le o pierdere de 400 oameni.

Știri sosite dela *Petersburg* vestesc, că ministrul rusesc de războiu și-a dat demisia. De asemenea se vestește, că în locul oficerilor despre cari s'au constatat că s'au puțin îndemnatici, Țarul a numit pe alții. Peste *Cazacii din Asia* a fost numit șef generalul *Renekampf*.

Dintre cele 4 vapoare de războiu plecate din *Vladivostoc*, când au vrut să treacă prin strâmtoarea dela *Cingaro*, trei au fost distruse.

În 14 Februarie a fost luptă mare în fața *Portului Arthur*. Rușii ear'

au suferit înfrângere. Vapoarele lor eșite din port se respingă flota japoneză, au fost silite, după mari pierderi, să fugă îndărăt ear' după aceea Japonezii au bombardat *Port-Arthurul*. Mai multe corăbii rusești au fost distruse.

50.000 soldați Ruși au trecut riul *Yalu* și înaintează spre interiorul Coreei. Japonezii sunt deja în *Seul*, capitala Coreei, de unde au publicat un manifest, în care somează populația să se poarte liniștit.

Mai mulți spioni japonezi au aruncat în aer un pod al liniei ferate *Mandșuriane*. Au fost omorâți 30 Ruși. În multe locuri Japonezii au tăiat firul telegrafic.

Generalul *Alexei* raportează, că în 11 l. c. vaporul de transport „*Ieniss*” a sburat în aer. Căpitanul *Stepanov*, mecanicul vaporului, 2 fochiști și 94 soldați au fost omorâți.

Flota rusească a plecat din *Port-Arthur* spre *Corea*, sau *Japonia de Sud*, ca să bombardeze vr'un port din aceste țări. Apărarea orașului *Port-Arthur* a a fost încredințată forturilor.

Subscripțiile pentru războiu au dat mai multe milioane în Rusia.

Legătura telegrafică cu *Port-Arthurul* este întreruptă. Marele duce *Alexe* stă izolat acolo și n'are nici un contact cu *Vladivostocul*. Calea ferată și telegraful în apropiere de *Port-Arthur* sunt stricate. Trupe japoneze au reușit să debarce aproape de oraș, punând tot.

Anglia se pregătește de războiu.

Anglia se pregătește pentru orice eventualități. Toți oficerii de marină în concediu au fost rechemati, ear' cei din rezervă au primit ordin dela ministrul de războiu să fie gata de plecare.

Tulburări în Balcani.

Cu data de 15 Februarie se scrie că la *Giacova*, în Macedonia, lupta se urmează cu cea mai mare vehemență. Albanezi înarmați au năvălit asupra primăriei și i-au dat foc. Din *Uescueb* a și plecat o trupă mare condusă de *Sukri pașa*, pentru a pune capăt tulburărilor cari domină p'acolo. Albanezii sunt adică complet organizați și dispun de mijloace suficiente pentru a urma lupta.

Comitetul central revoluționar a și adresat un apel, îndemnând populația să nu semene la primăvară și peste tot, să nu cultive pământul, pentru-că sânge mult va acoperi acel pământ și pretutindeni focul va mistui tot.

Dare de samă și mulțumită publică.

La petrecerea cu dans împreună cu tombolă arangeată de D-nele Maria Gligor și Aurelia Dr. Robu la 14 Ianuarie st. n. în Baia-de-Criș în favorul reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei, a încurs ca venit curat suma de 332 coroane 40 fileri.

Pe calea aceasta aducem mulțumita Doamnelor din Brad și Baia-de-Criș care fără deosebire de naționalitate prin dăruirea obiectelor de tombolă au contribuit la reușita petrecerii. Asemenea mulțumim următorilor D-ni și D-ne cari au binevoit a suprasolvi: și anume; Vuca Gyula din Ribița 4 cor. Eperjesy din Baia-de-Criș 4 c. Csutak din Tomesti 4 c. Hoffman din Lunca 4 c. Dumitrie Datca din Cărăstău 6 c. Veturia Dr. Papp din Brad 5 c. Const. Șerban din Baia-de-Criș 10 c. Nicolae Florea din Rîșca 5 c. Papp Károly din Cebea 4 c. Csiky M. din Vața 5 c. Kepes din Hălmașiu 4 c. Leontin Bălaș din Băița 4 c. A. Fromir din Băița 3 c. George Moldovan din Băița 2 c. Lucreția Radu din Băița 3 c. Romul Popp din Băița 1 c. Victor Mussal din Băița 1 c. Eruma Irhas din Băița 2 c. Ella Dr. Moldovan din Băița 4 c. D-na Licker din Băița 1 c. D-na Olariu din Băița 2 c. D-na Iszlay din Băița 2 c. Di Perianu din Băița 3 c. Mihok din Băița 2 c. N. Popp din Ormindea 2 c. Eugenia Drăgan, Băița 3 c. Iuliu Cosma, Crăciunești 1 c. Cosma Mihály, Baia-de-Criș 4 c. Ion Roman, Lunkoj 1 c. Petru Popp, București 1 c. Stanciu Petru, Blăjeni 1 c. Ion Fugăță, Lunkoj 1 c. Ion Felea, Valea-Brad 1 c. Iosif Costea, Vaca 1 c. Ion Câmpean, Rovina 1 c. Thiu Ion, Șesuri 1 c. Bogdan Ion, Brad 1 c. Ion Bărna, Vaca 1 c. Fridrich Menkiny, Brad 2 c. Mirus F., Brad 2 c. Iulius Papp, Brad 2 c. Mihalus, Brad 2 c. P. Plastea, Mihăleni 4 c. Frații Kugel, Brad 4 c. V. Feigle, Brad 4 c. Ion Groza, Hălmașiu 2 c. Sirca I., Hălmașiu 1 c. Costea I., Hălmașiu 1 c. Szász G., Hălmașiu 1 c. G. Robu, Hălmașiu 2 c. Enea Gotdea, Hălmașiu 2 c. Kesztembaum, Hălmașiu 1 c. Toda A., Hălmașiu 1 c. Grozescu, Bănești 2 c. Szántó I., Hălmașiu 4 c. Kovács Emil, Hălmașiu 2 c. Friedman, Hălmașiu 1 c. Riedl M., Hălmașiu 1 c. Aurel Leuca, Hălmașiu 2 c. Popoviciu L., Hălmașiu 1 c. S. Moldovan, Hălmașiu 1 c. Rosenzweig A., Hălmașiu 1 c. Dr. Weisz Armin, Hălmașiu 1 c. Witdaner F., Hălmașiu 1 c. Ion Dămian, Brad 1 c. Ion Căteanu, Brad 1 c. Ion Dordea, Brad 1 c. Adam Damian, Brad 1 c. Dr. Ion Papp, Brad 6 c. Valeriu Candrea, 1 c. Ion Moldovan, Hălmașiu 1 c. Romul Coțoiu, Baia-de-Criș 1 c. Nicolae Dr. Robu, Baia-de-Criș 1 c. Dr. Veres Jenő, Baia-de-Criș 1 c. Rotmeier L., Baia-de-Criș 1 c. Ștefan Man, Baia-de-Criș 1 c. Petru Gligor, Baia-de-Criș 6 c. Aurel Comșa, Baia-de-Criș 1 c. Vasile Florea, Rîșca 1 c. Nabraczky Gyula, Baia-de-Criș 1 c. Marczel Moldovan, Băița 1 c. Nogál Károly, Baia-de-Criș 6 c. Dr. Szusicz I., Baia-de-Criș 6

c. Balaș Gustav, Baia-de-Criș 1 c. Constantin Popp, Baia-de-Criș 1 c. Victor Auceanu, Baia-de-Criș 1 c. Balaș Artur, Băița 1 c. N. N., Băița 3 c.

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea concertului împreună cu producțiune teatrală și dans predat de corul bis. gr.-or. din Tâmpa, în „Ciarda dela podul Simeriei“, au binevoit a suprasolvi următorii d-ni și d-ne: P. St. D. Dionisie Popoviciu, notar cercual în Băcia: 2 cor. O. D. Andreiu Truca, preot în Simeria: 1:80 fil. O. D. Manasie Iar, preot în Toltia: 1 cor. 20 fil. On. D. N. Șinca, preot în Biscaria: 1 cor. 80 fil. Di I. C. Schiller, inv. în Sânt-Andres: 1 cor. Di N. Rusalim: 1 cor. N. N. 60 fil. D-na Dengel Frigyesné: 40 fil. D-na Ecaterina Marina: 40 fil. D-na Maria Vitan: 40 fil. Di Petru Mircea: 1 cor. Di Vitán István: 40 fil. Di Berecz Károly: 40 fil. D-na Rákosi N. 40 fil. Di August Rákosi 80 fil. Di Bvram Budoiu, inv. în Petreni: 80 fil. Di Iosif Rus: 60 fil. D-șoara N. Szuszka: 1 cor. 60 fil. Di Alex. Bartos: 20 fil. Di Barziczky Jenő 20 fil. și Di Octavian Muntean: 60 fil.

Primească susnumiții d-ni și d-ne și pe această cale sincerile noastre mulțumite.

Tâmpa, la 16 Febr. n. 1904.

În numele corului din Tâmpa Ioan Sântimbrcan, jun. inv. gr.-or.

Japonia economică și financiară. — Evenimentele al căror teatru este acum Extremul Orient, au atras atențiunea asupra acestei țări.

Istoria financiară a Japoniei moderne începe la 6 Decembrie 1868, când Mikado luând puterea efectivă pe care strămoșii sei o abandonaseră în timp de secole Șogonilor (un fel de administratori ai palatului) proclamau desființarea vechiului regim feudal japonez, dând audiență solemnă, cu fața descoperită, reprezentanților puterilor străine întruniți la Tokio, și declarând că Japonia este deschisă comerțului străin.

Înainte de revoluțiune, bugetul lui Mikado dispunea de resurse foarte restrânse; exercițiul 1867—1868 nu realizase de cât 3,664.780 yenși ca venituri ordinare, 2,009.914 yenși impozit fonciar în natură; 720.867 yenși taxe vamale; 535.602 yenși alte taxe și 399.297 yenși exploatarea bunurilor Sultanului și diferite venituri. Este adevărat, că cheltuelile ordinare nu erau decât de 5,506.253 yenși, din care răboiul și marina absorbeau numai 1,059.798 yenși. Dar' evenimentele cari precedară revoluțiunea din 6 Decembrie 1868 au necesitat 24,998.833 yenși cheltueli extraordinare acoperite prin o emisiune de hârtie-monedă și prin împrumuturi temporale.

Bugetul pe 1869—1870 poate fi considerat ca cel din urmă buget al vechiului regim; perioada 1870—1874 a fost o perioadă de organizare fiscală și administrativă și numai cu exercițiul 1875—1876 au început bugetele regulate ale Restaurației japoneze.

Zăhărul românesc în Turcia. — Consulul României la Smirna o trimis un raport dlui ministru al domeniilor, în care vorbește despre consumațiunea zahărului în imperiul otoman.

Prin acest raport, consulul constată că consumațiunea zahărului românesc în Turcia e aproape nulă, cu toate că rafineriile românești ar putea găsi aci un debușeu important și cu toate că au mijloace de transport foarte lesnicioase.

Causa acestui fapt este prețul de fabricare, care e cu mult mai scump decât al zahărului din Austria și Rusia. Aceste țări găsesc mijlocul de a produce, deși zahărul lor e inferior celui fabricat în România.

În Smirna s'a importat în anul 1898, 11.737 kgr. zahăr, în 1899; 12.956 kgr., în 1900: 10.753 kgr., în 1901: 13.779 kgr. și în 1902: 17.110 kgr. În acest ultim an valoarea zahărului importat în Smirna a fost de 4,500.000 lei. Progresia este deci sensibilă.

Consulul român crede, că este foarte important a se trimite în imperiul otoman zahăr, care să egaleze prețurile zahărului din Austria și Rusia.

„Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânțele), prepararea fânului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămânța plantelor agricole și sămânatul lor.
4. Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice (Zootechnia generală).
6. Cunoașterea pământurilor agricole (Agrologia).
7. Agricultură generală (Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul).
8. Îngrășămintele (gunoarea pământurilor) și Irigațiunile (udarea pământurilor).
- 9—10. Prăsierea paserilor de casă (gălițe, hoare). Găinile, curcile, găinușele (biblicele), găștele, rațele, porumbii (porumbii).
11. Cultura cerealelor. (Grâul, sêcara, orzul, ovêsul, meiul, hrișca, encuruzul (porumbul).
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița, fasolea, lîntea mazêrea, și cultura lor.
13. Economia cailor, vitelor mari cornoate și bivoliilor.

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom“, la librăria W. Krafft în Sibiu, la librăria Petru Sîntion în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revênzătorilor se dă rabat potrivit.

Cursul pieții din Budapesta
— în 19 Februarie n. 1904 —

Per 50 kgr.		Per 100 kgr.	
Grâu . . .	8-85 — 9-15	Miere . . .	100-00 — 120-—
Săcară . .	6-85 — 6-90	Ceară . . .	130-00 — 140-—
Orz	5-80 — 5-95	Nuci	30-00 — 60-—
Mei	5-45 — 6-50	Cartofi roză	5-40 — 6-—
Ovės	6-00 — 6-15	Cart. galb.	5-00 — 5-75
Cucuruz . .	5-60 — 5-65	Ceapă roșie	3-00 — 6-80
Rapită . . .	10-35 — 10-80	Usturoi . .	12-00 — 16-—
Trifoi . . .	52-00 — 60-—	Piper n. . .	150-00 — 152-—
Lucernă . .	55-00 — 60-—		
Mohor . . .	9-50 — 10-50		
Măzêriche .	7-00 — 7-50		
Fasole . . .	8-50 — 9-25		
Mazêre . . .	6-00 — 7-—		
Mazăr. coj.	15-00 — 21-—		
Linte	13-— — 22-—		
Păsat	5-75 — 6-—		
Mac	26-00 — 28-—		
Sēm. de in	00-00 — 00-—		
S. de cânep.	8-50 — 9-—		
Prune	16-25 — —		
Lictar	15-25 — 15-50		
Untură . . .	67-00 — 70-00		
Slănină . . .	62-00 — 68-00		
Șar brut . .	19-45 — 20-30		
Șea Iava . .	70-00 — 115-—		
Santos . . .	43-00 — 45-—		
Caf. Portor.	80-00 — 125-—		

Prețul făinei din 19 Februarie n. 1904.

Per 50 kgr.				
0	1	2	3	4 5
13-20	12-80	12-40	12-—	11-60 11-20
6	7	7 1/2	8	Tărățe
10-70	9-80	9-20	5-80	3-60

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11-43
Napoleon d'or (20 franci) aur	19-09
20 Marce germane aur	23-52
Bilete germ. 100 Mărți	117-42
„ franceze 100 franci	95-52
„ române 100 lei	94-95
„ rusești 100 ruble	253-75
„ italienești 100 lire	95-50

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 25 Febr. până la 2 Martie n. 1904.

Joi	25 Sitaș-Cristur. Crispățac. Bonțida. Mureș-Oșorhei. Mediaș.
Vineri	26 Șimleul-Silvaniei.
Sâmbătă	— — — —
Duminică	— — — —
Luni	29 Cincul-mare.
Mărti	1 Abrud. Lechința. Rășinari. Dicio-Sântin. Brului.
Mercuri	— — — —

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Dum. lăsatului de brânză gl. 4, sft. 7.

Dum.	8 M. M. Teod. Strat.	21 Eleonora
Luni	9 Muc. Nichifor	22 Petru C.
Mărti	10 M. M. Haralamp	23 Eberhard
Merc.	11 M. M. Vlasiu	24 Mat. Ap.
Joi	12 Păr. Meletie Epc.	25 Quatemb.
Vin.	13 Păr. Martinian	26 Gothard
Sâmb.	14 Cuv. Păr. Axente	27 Leander

Redactor-responsabil: Aurel P. Barcianu.

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie** și **conomie solid și exact** lucrate, ofere spre cumpărare I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană
VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)
La cerere se trimite catalog (228) 4-52 *ilustrat gratuit și francat.*

„IDEAL” institut tipografie și librărie

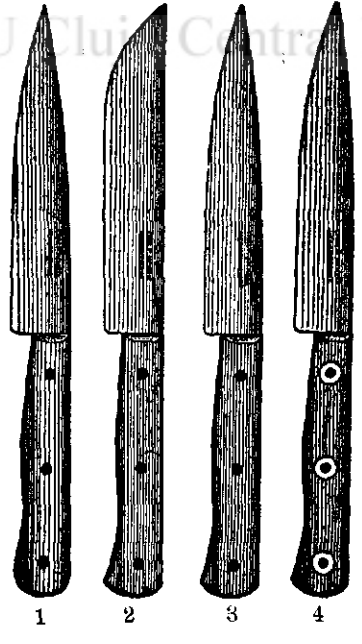
in **Hunedoara (Vajda-Hunyad).**
Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Să caută și se primește îndată un **învățacel** din o familie bună care posedă 2-4 clase civile, reale sau gimnasiale, pe lângă *întreaga întreținere, în prăvălia cu mărfuri de modă și manufactură.*
A să adresa la subscrisul **Ioan Lazaroiu, comerciant** **Orăștie (Szászváros).**
(231) 1-

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în **Transilvania**
(144) la 6-26
Iulius Erős
in Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3 (Palatul Transilvania).
Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc
Toate obiectele *bine și frumos* lucrate, *ieftine*, cu prețuri fixe.
Serviciu prompt și conștientios.
La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

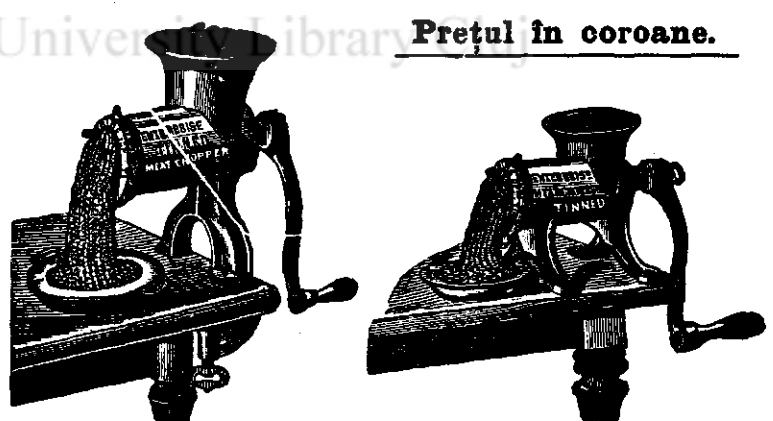
Cuțite de bucătărie

Cuțite cu garanție pentru toată bucata.

	17	19	21 cm.
Fig. 1 Cor.	—	—72	—86
Fig. 2 >	—56	—68	—80
Fig. 3 >	—56	—68	—80
Fig. 4 >	—64	—76	—90

Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Prețul în coroane.

Forma:	R	RR	S	UU	SS	U	T
Mărimea și numirea formei:	R	RR	S	SS	U	UU	T cu roată de învîrțit
taie într'o minută ch-l.	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 3/4
1 buc.	Cor. 5-30	7-60	8-80	8-50	13-30	15-80	29-50
Cuțitul singur	>	—70	—80	1-10	1-30	1-30	1-60
Discul gaurei singur	Cor. 1-30	1-80	1-50	1-50	2-80	2-80	4-20

Carol F. Jickeli, Sibiu.
(Nagy-Szeben). (141)

Nu există **Sămînțe agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile** ca acelea, care le expediază de 28 ani
MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA.**
Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.*
(139) Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco. 6-52

„AGRICOLA“

Însoțire economică de magazin și anticipații
(143) și-a început activitatea în 6-52

HUNEDOARA (Vajdahunyad).

Cancelaria și Magazinul însoțirii se află în casele proprii.

Însoțirea „Agricola“ cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, țărțe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaerice).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courante.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri în rate.

In sfârșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

Împrumuturi pe pământuri și edificii

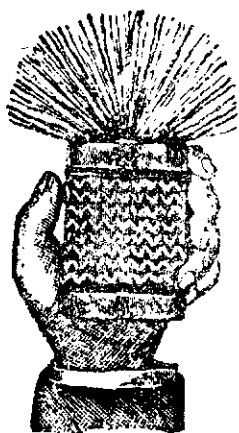
cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără garanți, pe salare de la K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informații, rugând marcă postală.

(230) „PECUNIA“ întreprindere de credit, 6-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou! Lampă electrică de busunar

cu mecanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corespunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru luminarea chiliiilor, treptelor, ambitelor și loculițărilor laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medicii și moașe cu ocaziunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te poți suși și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. Prețul 4 coroane.

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fil.

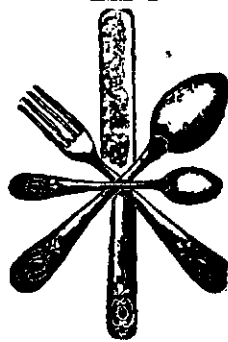
(227) Se trimit cu rambursă de 6-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Profeta 5.

Editor-proprietar Aurel P. Barcianu.

Cumpărare ocațională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt îndreptățit să vind marfa acesteia în prețul cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într-o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitită de străcurat

lăptele și 1 sitită de străcurat supa. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuiește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 6-52 Budapesta VI., Strada Profeta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de case de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

(195)

5-54

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

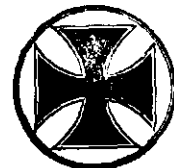
Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da împrejuvindecă boale vechi

(190)

de 20

6-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârțuri de inimă, asma, ausul greu, sgârțuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprii fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Tip. Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.